

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 pengő
Fél	4
Negyed	2
Egyes szám ára	20 fillér

 Felelős szerkesztő:
Dr. SOMOGYI KÁROLY

 Kiadótulajdonos:
HUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

 Devecser, Klapka-ucca 16.
 TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő mindenféle közlemények

A kisipar válságos helyzete.

Sokszor rámutattunk már azon tényre, hogy az emberi élet e földön csak úgy tartható fenn, ha az egyének, a különböző és azonos foglalkozásúak, az egymásrautaltságról nem feledkeznek meg. Iparos, kereskedő, földműves, tisztviselő, munkás sorsa annyira egymáshoz fűződik, annyira össze van növe egymással, hogy az egyik baját megérzi azonnal a másik is. Nem lehet letagadni, hogy ma minden foglalkozási ág óriási nehézséggel fengeti életét s egészében magának az állam létezésének sorsa is bizonytalan. Ennek az állapotnak nemcsak a szerencsétlen politikai és ebből folyó gazdasági leigázottság az oka. Ez a válság nemcsak Kismagyarországon van meg, de jóformán az egész földi világ emberiségét sanyargatja.

Nem lép azonban ezen szomorú igazság felismerése és panaszként való örökös hánytorgatása. Gondolkozni és tenni kell úgy az egyeseknek, mint az államnak. Nem lehet közömbös nemtörődomséggel és makacs maradisággal bevárni a teljes összeomlást.

A kisiparosság legnagyobb részben a vidékből él, nálunk a földműves és szellemi munkás osztályból, de a kereskedőtől is. Az elsőrendű élet-szükségleti cikkek, lakás, ruházat, élelmi cikkek stb. igen jelentős részét a kisipar állítja elő és hozza forgalomba, viseli is ellenben az állam adóterheinek is tekintélyes hányadát s így elsőrendű közérdek, hogy végpusztulása megakadályoztassék.

Sokszor — elmondottuk már, (de főbbnyire siket fülelnek) hogy a ma még gyermekcipőben járó magyar nagyipar fejlesztésének nagyon elhibázott iránya az, ha megint csak a városokra összpontosítunk minden gyári és ipartelepét és intézményét. Hiába állít elő többet, jobbat olcsóbban, kevés emberi, de túlnyomóan géperővel a nagyiparosoknak különféle, de összehozhatókartellje: ha nincs fogyasztó, ha az árunak nincs felvevő piaca.

A vidékekre kihelyezett, itt létesített ipari telepek munkássága könnyebben és jobban élhetne, mint a városok büzhödő levegőjében, ahol nem-

csak a teste betegszik el, hanem a lelke is megromlik az erkölcsi mocsarak fertőjében.

Viszont mit jelentene Devecserre és környékére nézve csak egy 5—600 fővel dolgozó ipari telep, a mostanában sürin emlegetett mezőgazdasági ipari növények feldolgozására szolgáló gyár felállítását is? Hány munkanélküli juthatna itt és a környékből fokozatosan állandó és biztos megélhetéshez? Hány kereshetési alkalmat nyernének az építő és ezzel rokon és kapcsolatos iparok és iparosok, hány fogyasztót és megrendelőt, vevőt valamennyi kisiparos és kereskedő, földműves, orvos, ügyvéd stb.? Mennyi új adózót az állam és a község?

De hát minálunk a legtöbb érdekelt a földre fekszik, alszik, az égtől és az államtól várja a manját és a sült galambot, hogy a szájába hulljon és repüljön.

Itt nem hallgat senki a jó szóra és ha itt-ott összefon is a másik szenvedő társával — hát legelőször is a veszekedésen kezdi, az együttfoglalkozásuk irigykednek, áskálódanak egymás ellen, sokszor nem tisztességes verseny után akarják elhalászni egymás orra elől a sovány falokat. Kicsinyes személyi torzalkodások, gyűlölködések szegik szárnyát minden jó irányu mozgalomnak. Közbejátszik az ellenségeink és néhány elvakult magyar által a lelkekben elhitegetett faji-, vallási- és osztálygyűlölet.

Ma Devecserben a járási iparfestület tartja évi rendes közgyűlését, amelyen szokás szerint kevesen fognak megjelenni, de lesz bőven szenvedelmes panasz az adó és egyéb sérelmek miatt, ám egész bizonyosan nem lesz egy felszólaló, aki az önszegélynek csak gondolatát is felvesse, aki ez irányban valamilyen életrevaló eszmét ki tudna találni.

Vagy ha lesz is, elpanaszolják vagy meghallgatják ugyan, de kellő eréllyel és kitartással melléje nem állanak, — vagy mint velünk is teszik; — lekicsinylik, kigunyolják és — meggyanusítják!

— Melléjkövedelem. Megbízhatóságukat okmánymásolattal igazolni tudó B-listás, vagy nyugalmazott köztisztviselők (hölgyek is) lakóhelyükön, vagy vármegyéjükben esetleg állandó melléjkövedelmet biztosíthatnak maguknak. Cím: Postafiók 43. Baja

Gyermekek és könyv.

 Irta: Gróf KLEBELSBERG KUNÓ
 vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Szembe szokták állítani a meglévő közgazdasági válságot a kulturpolitikával. Én nagy örömmel konstátálom, hogy kulturális válság nincs, de kérdezem: enyhébb lenne-e a közgazdasági válság és jobb lenne-e a magyar nemzet helyzete akkor, ha a közgazdasági válság mellett még kulturális válság is lenne? Mert mekkora az az összeg, amelyet a kultusz-tárcától el lehetne vonni? Azt hiszem, négy-öt millió az, ami nincs lerögzítve. Kérdezem, ha ezt az összeget közgazdasági célokra fordítanánk, lehetne-e ezzel a 4—5 millió pengővel csak egy szemmennyivel is enyhíteni a közgazdasági válságot? Bizonyára nem! Ellenben az lenne az eredmény, hogy megkaphánk a közgazdasági válság mellé a kulturális válságot is. És hogy ez nincs, azt elsősorban munkatársainak köszönhetem és itt értem a kultusz-minisztérium főtisztviselőit és érdemes tisztikarát és Magyarországon mindennemű oktatászemélyzetét, kezdve az övönötől fel az egyetemi tanárig. Harmonikus erőfeszítés hozta ezt az állapotot létre, hogy itt közgazdasági válság nincs, de erőteljes fejlődés van.

Mi az a két tényező, amelyik fokmérője annak, hogy a kulturális haladás útján vagyunk? A magyar gyermek és a magyar könyv.

Remélhetőleg ennek az építési kampánynak a során — értem ez alatt a késő őszi — minden bizonytalanságot meg fogjuk építeni az 5.000 népoktatási objektumot és ennek révén el tudjuk érni azt, hogy bár az 1929/30-iki tanévben 91.000-rel, az 1930/31-iki tanévre 72.000-rel szökik fel a mindennapi tankötelesek száma, mégis képesek leszünk és vagyunk ezeket az iskolába befogadni és így tankötelesek, beiskolázatlansága Magyarországon, hála Istennek, már csak a mult keserű emlékei közé tartozik és nem valóság.

Ha ezt el tudjuk érni a magyar gyermekekkel, a magyar népiskolásokkal, akkor szeretnék pár sort írni a magyar könyvről is, ami mindenesetre a kultúrának fokmérője. Erdélyi prelátus, a Szent István Társulat ügyvezető igazgatója a kiadók kongresszusán tartott nagyon figyelemreméltó beszédében megállapította, hogy az utolsó békeévben, 1913-ban megjelent Magyarországon 2377, 1927-ben pedig 4424 könyv.

Ezek a számok azonban igazi jelentőséget csak akkor nyernek, ha összehasonlítjuk ezt azzal, hogy mi a könyv sorsa a világ nagy nemzetéinél. A legtöbb még nem érte el a békebeli állapotot. Olaszországban az utolsó békeévben, 1913-ban megjelent 10.153 kötet, 1927-ben pedig csak 6583 kötet könyv. Amerikában 12.233, most csak 10.153, Belgiumban 3.245, most 2.209, Németországban, mely a könyvkiadás hazája, a békeében megjelent 35.078, most 31.026, Dániában 3.635 helyett 3.239, Spanyolországban 2.463 helyett 2.374 könyv jelent meg. Anglia könyvtermelése már aktív, a békeleltárással melletti 12.379 könyv helyett 13.810 könyv jelent meg. Franciaországban 10.758 helyett 11.922, Hollandiában

ban 3831 helyett 6103 és végül Magyarországon 2377 helyett a már említett 5324 könyv jelent meg.

Ez azt jelenti, hogy míg Olaszország könyvtermelése 35, Belgiumé 28, Amerikáé 20, Németországé és Dániáé 10, Spanyolországé 5¹/₂-kal esett és míg Franciaország könyvtermelése 10, Angliáé 11¹/₂-kal emelkedett, addig két kicsiny ország könyvtermelése hatalmasan előugrott, Hollandiáé 60 és Magyarorszáé 85 százalékkal emelkedett. Ez megcáfolja azt, hogy Magyarországon csak szellemi termelők vannak és fogsasztók nincsenek. Ez a legragyogóbb bizonyítéka annak, hogy ebben az országban erőteljes kulturális akció nyomán, igen eleven művelődési élet van, ami a könyvek nagyobb számának kiadásában nyer kifejezést.

Én azt hiszem, hogy ezzel a két adattal, a magyar gyermektől és a magyar könyvről, beigazoltam, hogy ebben az országban nincs kulturális válság és én azt hiszem, minden józan embernek be kell látnia, hogy ez nincs magától, mert amint van közgazdasági válság, ép úgy megeghetett volna, hogy lett volna kulturális válság is.

A szőlőmoly irtása.

Irtó: NOLL FERENC

„A szőlősgondákat sújtó egypitomi hét csapás közül talán a borértékcsökkentéssel egyenlő nagyságú a szőlőmolyok kártétele.”

A szőlőmolynek két fajtáját ismerjük, az egyik a nyerges szőlőmoly (*Cochylis ambiguella*, vagy *Clisia ambiguella*), a másik a kereszties szőlőmoly (*Eudemis botrana*, vagy *Polychrosis botrana*).

Mindkét a szőlő legnagyobb kártevője közé sorozható, mégis a nagyobb kártevő a kereszties szőlőmoly (*Eudemis botrana*). Még egy kártevője a szőlőnek: az ilonca (*Tortrix pilleriana*).

A szőlőmolyok a fürtöt teszik tönk्रे, a *Tortrix* a levézetet, de ha nagyon elszaporodik, a fürtöt is megromálja.

A szőlőmoly német nevei: Heuworm — az első ivadék, mert szénakaszáláskor jelenik meg, a második ivadék — Sauerworm, mely az éretlen, savanyu szőlőbogyót támadja meg és teszi tönk्रे, további nevei: Traubenmotte, der einbindige Traubenwickler, Weinmotte, Traubenworm stb.

Mindkét fajta szőlőmoly fejlődése és életmódja annyira hasonlít egymásra, hogy azok fejlődését, életmódját és az ellenük való védekezést együtt fogom elmondani.

A szőlőmolyok lepkéit, hernyóit annyira ismerjük, hogy azok részletes leírása nem képezi jelen előadásom tárgyát.

A szőlőmoly lepkéi rendszerint Szent György nap táján — április 20—24-ike között — jelennek meg és ott, ahol fellépésük tömegesebb, ott ha a késő délutáni órákban a szőlő között járva, a karókat veregetjük, egyegy tőkéről 8—10 lepke is felrepül, a lepkék rajzása május közepén éri csúcspontját, ez volna az első főrajzás. Azért mondom főrajzást, mert a molylepkét április végétől november elejéig megtalálhatjuk a szőlőben. A második főrajzás június végén szokott kezdődni és tart 2—3 hétig, de tudok évet, amikor az augusztus közepéig tartott, különösen áll ez a kereszties szőlőmolyra, amely éppen ama tulajdonságánál fogva sokkal veszélyesebb a másikonál, a nyerges szőlőmolyról, mivel éppen ezek miatt a védekezés is sokkal nehezebb.

A kereszties szőlőmoly Magyarországon 1908. év óta kezd ismertté válni, 1910-ben már országosan nagy károkat is okozott és azóta kártételét folyton érezzük. A kártétel 40%-tól 80%-ig variál, de egyes fajoknál 100%-ot is elérhet. Tapasztalataim szerint az első generáció szívesebben támadja meg az Ezerjó, Mézesfűh, Rak szőlőfajtákat, mint a későbbi fejlődéseket, például az Olasz rizlinget, mert az előbbi fajok korábban erőteljesebb hajtásai és fürtökük között előbb talál buvóhelyet. Tapasztalataim szerint a kereszties szőlőmolyhernyó — *Tortrix* módjára — szívesen bábózdik be a szőlőhajtások felső kétharmad ré-

szén, különösen apróbb és száraz levelekbe. A molyhernyó eme tulajdonságait védekezésünk-nél fel is fogjuk használni.

Miután a szőlőmoly elleni védekezésnél a preventív védekezés keresztülhajtása a legeredményesebbség legkivánatosabb is, ennél fogva erre kell legnagyobb súlyt helyezni. Elpusztítani az áttelelő bábót, vagy azok számát annyira meggyéríteni, hogy a kártétel érzhetővé ne váljon és hogy a következő május-június-júliusi védekezés lehetőleg minél kevesebb munkaerővel legyen keresztülvihető.

A szőlőmoly a tőkék kérge alatt, a száraz levelekben, a karók felszakadozott héjja alatt és a karók alulról felfelé menő repedéseiben telel át, ezekbe a repedésekbe a téli hólé és a fagy behatolni nem tud, épp azért keresi azokat a moly téli buvóhelyül.

Védekezésemet tehát ott kezdtem, hogy a tőkék ősi befödése után a karókat kihuzattam és a sorok közötti árokba fektettem, majd a tél folyamán egyszer meg is forgattattam azokat, hogy a hólé, fagy stb. a karó minden repedésébe a bábokhoz behatolhasson. Tavasszal ezeket a sorok között fekvő karókat a tokeenyitási munkával befedtem úgy, hogy azoknak az a része, amely a földben volt, most kiállt a földből, hogy azokat elő is lehessen szedni.

A szőlőkarókat november 20. után kezdem kihuzatni, összehasonlító kísérletül 40 holdon a karókat állva hagytam, 200 holdon kihuzattam. Az első karóvizsgálatot február 7-én tartottam meg, az eredmény a következő volt: a kihuzott és lefektetett karókban 100 bábból 7 élő bábót, az állva hagyott karókban 100 bábból 50 drb-ot és 2 hernyót élő állapotban. A befedett tőkék és csapok kérge alatt minden báb és hernyó élt, tehát a lefektetett karókban 7¹/₂, az állva hagyott karókban 52¹/₂ élő báb volt. Hogy a karókban talált 7¹/₂ élő bábót is elpusztítsam, a kihagyott karókat a nyitással vastagon befedtem és a karókat május 12—20. között szedtem a föld alól élő és állítottam újra a tőkék mellé. Időközben — ápr. 27. — eszközölt vizsgálatom eredményeként 100 bábból 2 élő, félig már lepkét találtam, május 10-én már nem találtam ezekben egy élő lepkét sem. A karókihuzás, újiból beverés került kat. holdanként 15 napszámos munkájába.

A tőke kinyitása és metszése után a tőkékét arra a célra készítet vaskaparókkal és sodronykefékkel a kéregtől megtisztítottam, a tőkék alá előzetesen egy 60 cm. széles és hosszú szákvasznat tettem és ezen összegyűlt kéreg puttonyokba gyűjtöttem (30 tisztító fiú és lány után 1 puttonyos volt), kivitttem az utra és ott elégetttem azt. Miután a kéreg alatt a molynek egy ellensége, a Malchiusi láva is tanyáz, azt a soklábú, rózsaszínű testű és fekete fejtű lárvát és a katicabogarat a munkásnőket a lekapart kéreg közül kiszedték és visszarakták.

A tőkék kaparása, kefézése, kéreg összegyűjtése és elégetése igénybevett kat. holdanként 10 napszámot. Ez a költség kitesz ma 15 napszám, a 2 pengő, 30 pengőt. 10 napszám, a 1-60 pengő, 16 pengőt. Összesen 46 pengőt, borban kifejezve: móri borból 60 liter bor ellenértéke.

Ajánlották és ajánlják a tőkének a tavaszi metszés utáni befödést és a rajzás elmultáig (május 20-ig) földve hagyását. Én ezt senkinek sem ajánlom, mert a tőke fejből, a csapok alsó szemeiből, a befedett rügyekből előtörő hajtások fehérek maradnak, elgörbülnek, sok hajtás és fürt tönkremegy.

(Folyt. köv.)

Jömenetelű k á v é h á z más vállalkozás miatt eladó. Cim a kiadóban

Placi gabona árak.

Buza	19—20	P	Zab	20	P
Rózs	16—17	.	Tengeri	26	.
Árpa	—	.	Burgonya	—	.

H I R E K

— Képviselőnk szabadságon. Kerületünk nagynevű képviselője, *Schandl* Károly dr., az OKH. vezérigazgatója, e hó 14-én megkezdte szabadságát és több heti tartózkodásra külföldre utazott. Ugy értesültünk, hogy szeptember első napjaiban kerülete több községét ismét meglátogatja.

— Szabadságon. *Lajos* Ignác állam-pénztári főtanácsos, a devecséri adóhivatal főnöke e hó 14-én négy heti szabadságra utazott. Távollétében helyettese *Mihálovics* József állampénztári tanácsos.

— Cserkészlet. A helybeli cserkészcsapat diákraja *Bárdos* Lajos polg. isk. tanár vezetésével tíz napos táborozást rendezett a kolon-tári erdőn. A mult évben alakult csapatnak ez volt az első táborozása, mely a hozzá-fűzött reményeket meghaladva, fényes sikerrel végződött. Külön említést érdemel és egyben élvezetes látványt nyújtott az a hangyunka, mellyel a cserkeszek otthonukká varázsolták az erdőt, *Zimits* Béla főszakács által sültve-főzve kifogástalan ételeiket. Vasárnap délután vendégek érkeztek a táborba, kik a legjobb hangulatban érezték magukat, gyönyörködve a fiuk játékában és vacsorakor sáskaévtágyában. Kilenc óraker tábornizet gyűjtöttek, melynek világánál — a vendégek legnagyobb meglepetésére — egy hamisítatlan kabaréval lepték meg látogatóikat. Csillagos égbolt alatt, ünneplés csöndben, a tábornizet halk rofogása és világítása mellett eredeti cserkész-tréfák, dalok és kabarészámok (Utman repülése, Halló, itt rádió Budapest) ingerelték könnyfakasztó kacagásra a hallgatóságot, kik a késő éjeli órákig nem gondoltak a hazajövetelre. Szép volt, élvezetes volt ezen — és egyben utolsó — este! Másnap, hétfőn délután szedték-vették sátorfaikat és visszafértek szüleikhez a természet kis barátai. Hiszük, hogy jövőre már nemcsak a község határában, hanem esetleg a Balatonparton üthetik fel sátraikat a létjogosultságukról tanuságot tett cserkeszeink. — Itt említjük meg, hogy Somlóváron, hol minden évben van cserkész-tábor, ezidén a szegedi piarista főgimnázium 82-es Zrínyi Miklós cserkészcsapatának 45 tagja táborozik, kik három hétiig élvezik az *Erdődy* grófok magyaros vendég-szeretetét, hogy testben-lélekben megerősödjék térjenek vissza alföldi városukba. Negyvenötlet ismét gyarapodott a Somló-barátok tábor!

— Pannonia Áramszolgáltató Részvénytársaság. A Magyar Általános Köszénbánya R. T., a Veszprémvármegyei Villamosági Szövetkezettel szerződést kötött, amelynek kormányhatósági jóváhagyásától számított harminc napon belül kötelezte magát külön részvénytársaságot alapítani Veszprémvármegye villamosításának ellátása céljából. A kormányhatósági jóváhagyás a napokban leérkezett, a Magyar Általános Köszénbánya R. T. helyiségében ma megalkult egymillió pengő alaptőkével a Pannonia Áramszolgáltató Részvénytársaság. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjaivá választottak: Antal Géza ref. püspök, Pápa, Holtscher Károly gazdasági főtanácsos, nagybirtokos, Csetény, gróf Jankovich-Bésán Endre nagybirtokos, Gic, Kádár Gusztáv kormányfőtanácsos, bankigazgató, Kovács Géza kincstári főtanácsos, bankigazgató, Ováry Ferenc felsőházi tag, Veszprém, Purgly Pál gazdasági főtanácsos, nagybirtokos, Nagyesztergár, Stefániai Richárd főmérnök és Vida Jenő felsőházi tag. A felügyelőbizottság tagjai dr. báró Wlascics Tibor ny. min. tanácsos, dr. Fellegi Ödön cégvezető és Krausz Frigyes igazgató lettek. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen elnökké Vida Jenő, alelnökké Ováry Ferenc választott meg. Az új részvénytársaság részére az elektromos áramot a MÁK tatabányai elektromos központja fogja szolgáltatni. Evégből a vállalat tatabányáról kiindulva, Veszprém és Pápa áthaladó magasszfűtségi távvezetékét és ebbe kapcsolódó, egész Veszprémmegyére kiterjedő elosztóhálózatot épít. Az építkezési munkálatok hír szerint már a közeli hetekben megindulnak.

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, vakkbélgyulladás veszélyének legyen kitéve, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt 1. pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Kórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a *Ferenc József* vizet különösen a gyomor-, bél- és májbelegek használatát szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Vásárok. Közöltük, hogy a kereskedelemügyi minisztérium megengedte, hogy Nagypirit község vásárjait a napjának hetében eső keddi napon tarthassa. Mivel az engedély okmány a vásári közlönyökben történt közzététel után az utolsó időben jött meg, a nevezett község vásárja ezúttal még a régi módon, a napján, július 25-én, csütörtökön fog megtartani. — A tüskevári országos vásár holnap, hétfőn lesz megtartva.

— Felülvizsgálják a cséplőgépeket. A földművelésügyi miniszter az elmúlt évben rendeletet adott ki, amelyben utasította a gazdasági felügyelőségeket, hogy a bércsépéléssel foglalkozó cséplőgéptulajdonosok gépeit vizsgálják felül abból a szempontból, hogy a gép működése kifogástalan-e. Szemet hagy-e a szalmában a gép, a polyvába, törekbe nem hullat-e szemet. A hibásan működő gépek működését azonnal be kell szüntetni s működés újbóli megkezdésére az engedélyt csak akkor kell kiadni, ha a felügyelőség kétségtelenül meggyőződött arról, hogy a gép tulajdonosa már gondoskodott a hibák kijavításáról. Amint a gazdasági felügyelőségen értesülünk, a hatóság ebben az évben teljes egészében érvényt fog szerezni ennek a nagyjelentőségű rendeletnek.

— Kormányrendelet a hazai ipar támogatására. A belügyminiszter kormányrendeletet intézett a törvényhatóságok első tisztviselőihez, mert arról értesült, hogy több egyesület egyesületi jelvényeit külföldön, idegen iparosok útján állíttatja elő, pedig azokat a magyar iparosok is elkészíthetnék. Kormányrendeletben felhívja a miniszter az alispánokat, hogy az egyesületek figyelmét megfelelő módon hívják fel arra, hogy a magyar hazá nemcsak minden egyes polgárának, de az ezek által létesített egyesületeknek is hazafias kötelessége, hogy minden olyan iparcikket, amelyet a magyar iparosok is elő tudnak állítani, lithon, ne pedig külföldön szerezzenek be. Végül a miniszter felhívta az alispánokat, hogy kérjék fel az egyesületek vezetőségét, hogy a jövőben jelvények elkészítésével mindenkor a magyar iparosokat bízzák meg s így módon is támogassák a hazai iparosokat.

— Az angol élelmesség. Mint azt nekünk Londonból az angol tenyésztők jelentik, felismerve azon retentő károsodást, melyet a sertésenyésztésben a bél és gyomorfergesség okoz, az utolsó években rávetették magukat ezen nagy károkat okozó betegségre. Az anyaország gyarmatai már általánosan átképzik az állományt, miáltal lényegesen jobb eredményeket érnek el az állatok felnevelésében. Örömmel regisztráljuk, hogy a Kéhalt Magyarországról szerzik be Anglia és gyarmatai részére. Ime az angol élelmesség, számítani tudás módja. Mikor leszünk mi magyarok ezen fejlődési stádiumban?

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, V. Egyetem-utca 5. Elsőrangú családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fűtés, vízvezeték mosdók, lift, fürdőszobák. Egy ágyas szobák 5—9 P-ig, két ágyas 6—12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, söröző pince. Saját termései somló borok. Esténként a legjobb cigányzene. *Szabó Imre tulajdonos.*

— A devecseri anyakönyv. *Születés:* Jul. 8. Gyabronka Mihály urad. gazda és neje Hujbert Lidia leánya Magdolna rk. *Haldóság:* nem volt. *Házasságok:* nem kötöttek.

Hirdetéseket jutányosan felvesz a kiadóhivatal

Ez a védjegy:

felel a Dorco cipő legelsőrangú minőségeért. Az Ön érdeke, hogy ügyeljen a védjegyre!

Vissza kell térnünk az Ur Istenhez.

Bizonyára pár évtizeddel ezelőtt, ha valaki kiírta volna a fenti címet, vagy lapjának hasábján közölte volna — különösen amely lap politikai és társadalmi főirattal látta el homlokzatát — akkor ráolvasták volna mindjárt: sötét, vagy hogy még nem felvilágosodott. De napjainkban nemcsak az egyszerű pöremberek mernek így nyilatkozni, hanem világhírű politikusok és a sajtónak a jól megfontolt nagy része is. A világhírű olasz Mussolini ugyanezt hirdeti, akinek eszméjét áttükörzi a jövő nemzedék boldoggá alakuló szemlése, amely azt sugálja neki: vezess vissza nemzetedet az Ur Istenhez. Vagy ott van Franciaország. Ugyanez a francia politikus, amelyik egy fél évszázaddal ezelőtt hadat üzent a saját egyházának és most bünbánóan ugyanaz a politikus eszméje kezd kijózanodni és kezdi belátni, hogy azt a hatalmas nemzetet, ha vissza nem tér az Istenhez, csak a történelem lapjain fogják a mult dicsőségéről emlegetni.

Sokat gondolkodtam azon, hogy mi is vezette az emberi osztályokat, sőt nemzeteket is oly rettenetes elszabadult gondolkozásra, a melyekkel a mai korban világot élnek. A világháború volt-e az okozója, vagy a sajtó szélvihara kuszálta-e össze-vissza azon megértő, nyugodt embereket, akiknek elődeik vitézek és erkölcsösök, hazaszeretők voltak? Mert azzal a sajtóval lehet jót, igen jót, rosszat, igen rosszat termelni. Mindezen gondolatok az sugják szerény felfogásomnak: nem a világháború volt az okozója az emberek szívében meggyökerezett rosszaságnak. Hisz hős elődeink többet is háboruskodtak. Ott volt a tatárjárás szomorú korszaka, mikor alig maradt magyar a hazában. Ott volt a török 150 éves uralma rajtunk, a negyvennyolcas korszak, ezek az idők emlékei nem mutatnak másra, mint megértő hazafiságra és megértő honszeretetre és erkölcsös életmódra.

Hogy az élet masinájának fékje elromlott, az bizonyos. Amely gépnek pedig elromlik a szabályozója, az szalad vagy a sötét mély görbe, vagy annyira jár, hogy összetöri magát, mely után nehéz kijavítani. Amely embernek elromlott az élet gépjének fékje, annál nincs erkölcsös életmód, nincs hazaszeretet, nincs lelkesedés; a hazáért nem tud áldozni s kihal belőle még a felebaráti szeretet is és elhagyja az Istent is.

Emlékszem rá, boldog gyermekkoromban, mikor a sajtó még nem hódította meg ennyire a világot, mikor csak hazafias cikkeket lehetett olvasni, mikor még osztályokat nem állították össze a félrevezető sajtótermékek. Mikor még a fővárosban nem jelent meg 32 napilap és száznál több hetilap. Akkor csak a mesét hallgattuk az ösbe csavart fejű öregektől esténként a háborúról. Akkor oly nyugodtak, boldogok voltunk, csak a szemünk szikrázott a hazaszeretet tüztől és a vér lüktetett ereinkben, amelyet úgy éreztünk, mintha szittyavért kaptunk volna a hazafias beszédől, vagy a meséktől.

Mióta nem hallgatja az a kis fiú az öreg aggastyán meséit, azóta elébe teríti az olcsóbb fajta revolveres újságot, amelyiken egy gyilkosság réme játszódik egy képen le s elnézi az a kis fiú és kezd gondolkodni, lát még többet is: szerelmi drámát és egyebet, apagyilkosságot, szóval ami könnyen érthető ártatlan lelkének. Így felnőve, már nem ferde az az erkölcsi hitélet s így kezd elhagyni az Istent.

Tehát ha az Ur Istenhez akarunk visszatérni, akkor legelső sorban is jó újságot kell járátunk, amely nem ront és nem lelki, testi és hazáért lelkesítő kárunkra szolgál. Mert a jó újság több erő, mint a pénz. Azért forog fenn a közmondás: mutasd meg a lapodat, a mit olvasni szoktál, megmondom, ki vagy.

Majd ha megérik mindenki szívében az a jó gondolat, eszme, aminek meg kell, hogy érjék, hogy vissza kell térnünk az Istenhez, akkor kezdődik számunkra az igazi irgalom eleje, mert csak úgy érthetünk egyet, úgy lehet csak Istennek, hazának és a társadalomnak élni.

Horváth Lajos
földmives.

Cukrászda

Tisztelettel tudatom Ajka és vidéke m. t. közönségével, hogy Ajkán a Hock-féle házban régebben fennálló cukrászdámat ujonnan átalakítva, újból megnyitottam. Friss sütemény és fagyalt állandóan kapható.

Szíves pártfogást kér tisztelettel:

Buzás Imre
cukrász
Devecserből

HÁRSFAVIRAGOT
ANYAROSZOT
és mindenféle más **gyógynövényt**
legmagasabb áron vásárol
PANTODROG
magyar gyógynövény rt.
Budapest, V. Dacgrádi-u. 7.

Eladó

egy komplett fizetett berendezés.
Cím a kiadóban,

Eladó

Balafon melletti fürdőhelyen vendéglő szállodával, mézsárszékkal és lakóházzal. A ház a főfronton áll, előtte a piactér, hátmögött a vásártér van.

A következő helyiségekből áll:
1 mézsárszék egy benyilóval, vendéglősből és vendég-zobakkal, 1 előszoba, 2 kisebb és 1 nagyobb szoba, 3 külön bejárati vendégszoba, 1 konyha, hentesműhely és bőroškamra, konyha, pince, jégverem- és mellék-helyiségekből.

Épületfakereskedés és gabonaraktár

(üzlethelyiség lakással együtt) Ajkán, a főtéren augusztus 1-re bérbeadó.

Bővebbet

Somogyi Jánosné

volt fakereskedőnél,

AJKA, Veszprém megye.

Bérautófuvar

nappal és éjjel jutányosan vállal, ugyanott **motorok, traktorok és autók** szakszerűen javíttatnak.

Kerékpárok, gumik és alkatrészek beszerezhetők.

Kedvező fizetési feltételek!

HORVÁTH JÓZSEF
 mechanikai gépjavitó műhelye
 DEVECSER, Deák-tér 15.
 (Járásbíróssággal szemben.)

Eladó

2 drb. új üzleti rottó, 1 alig használt nehéz tölgyfa-égy és egy gyermekkoesi.

Cim a kiadóban.

„Elite“-Mozgó, Devecser

Jul. 21-én

Broadway angyala

Főszerepben: Leatrice Joy és Várkonyi M.

28-án

A fekete sejk

Értesítés.

Seregélyes József és neje Horváth Irma

férfi és női szabóságukat

Budapestről Devecserbe helyezték át.

Azon tiszteletteljes kéréssel fordulunk a nagyérdemű közönséghez, hogy bizalmával megfizetési és a szakmába vágó munkákkal megbízni szíveskedjék.

Főtörökvesztünk oda fog irányni, hogy nagybecsű megrendelőinknek megfelelőését kiérdemeljük.

Készítünk új saját, mint hozott anyagból elsőrangú kivételben minden a szakmába vágó munkát, úgyszintén vasalást, javítást, tisztítást és átalakítást a legolcsóbb árban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vaggunk

kiváló tisztelettel:

Seregélyes József és neje
 Devecser, Rozgonyi-köz 6.

Helyi képviselőket

keresünk varrógépek, kerékpárok, órák, ékszeresek, alpacca evőeszközök, porcellán étkezőeszközök, káhhák, írógépek háztartási cikkek, mezőgazdasági gépek kömpvek, drótkerítések stb. részlelvezetés mellett való forgalombahozatalára. Garanciaképeseknek lerakatot adunk. Ajánlatokat „Universális” jellegű alatt a kiadoba kérünk.

Prima mareali

gépszij

minden méretben, legolcsóbb napi áron

Nay Vilmos

bőrtereshedésében
 DEVECSER, Kossuth-u. 13.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a m. l. közönséget, hogy július hó 1-én Arany János-utca 1. sz. alatt

köcsigyártó és autokarosseria-

tüzemét kezdtem. — Vállalok bogárn-, fenyező- és nyerges munkákat.

Szíves pártfogásukat kérve, maradtam teljes tisztelettel

EITMANN FERENC
 KOCSIGYÁRTÓ

Győződjön meg

hogy milyen olcsón vásárolhat

Lénárt Testvérek Utódánál, Baross-u. 6.

Bőrárut, laplát, gummisarkat, cipőarámat, cipőfüzűket, cipősimlát, amely a cipő formáját megtartja és ezáltal tartóssá teszi. Ostort, ostornyelet, bőrvazelit és egyéb a szakmához tartozó árukat.

Rádiókedvelők!

Autótulajdonosok!

Mielőtt rádiókészüléket vásárolna, tekintse meg 3 lámpás csoda vevőgépünket. Hangtisztasága utolérhetetlen, hangereje megfelel normális 5 lámpás gép hangerejének és teljesen szelektív. 1929. típusu 5 csöves Neutrodyne készülékek, 1929-es 5 csöves vevő 200—2000 m hullámhosszig

Kívánatra készítünk 1—2, 6—7 csöves keretvevőket is.

DEVECSER KÖZSÉG VILLAMOS MŰVE ÜZEMÉNÉL

— DEVECSER, Damjanich-u. eszközölhető —

Vállalunk antennaszerekeseket vidéken is. — Anód-, fűtő- és autoakkumulátorok töltése mindenkor. — Hangszórók